

Mladi Ambasadorji Medkulturnega Dialoga

Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga

Št.1, leto 09

MEDKULTURNI DIALOG IN RAZUMEVANJE DRUGIH KULTUR

V današnjem svetu skupaj, na istem ozemlju, živijo različne kulture, državljani, etnične in verske skupine, ki pa niso nujno v stiku. V takšnih družbah, kjer razlike veljajo za slabost in so nezaželene, prihaja do diskriminacije. Namen projekta »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« je predvsem ta, da večkulturne družbe postanejo medkulturne družbe, kar pomeni, da se med različnimi kulturnimi, etničnimi in drugimi skupinami, ki živijo skupaj, vzpostavljajo

drugih organizacij držav Sveta Evrope in Mediteranskih držav, bodo mladi pridobivali potrebne in pomembne informacije o državi, možnost obiska države, katere medkulturni ambasadorji so. Ambasade, konzularna predstavništva in druge organizacije pa bodo mladim ambasadorjem medkulturnega dialoga nudile pomoč in svetovanje za lažje delovanje in promoviranje svoje države.

odnosi odprte interakcije, izmenjave in vsestranskega priznavanja, spoštovanja vrednot in življenjskih slogov.

Ministrstvo za šolstvo in šport RS Slovenije je 30. aprila, 2009, objavilo Javni razpis za izbor projektov s področja socialnih, državljskih in kulturnih kompetenc, ki je bil podprt s strani Evropskega socialnega sklada. K projektu je pristopilo triindvajset konzorcijskih partnerjev iz celotne Slovenije s poslovodečim konzorcijskim partnerjem Mladinskim centrom Dravinjske doline v Slovenskih Konjicah. Sodelujoči partnerji so se prijaviili na temo Medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur z imenom projekta: »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga«. Po pregledu in oceni strokovne komisije, je bil projekt sprejet.

Izbrano vsebinsko področje projekta je vzpostavitev Mreže za medkulturni dialog in razumevanje tujih kultur, v sklopu katerega bodo vsi partnerji sodelovali pri izvedbi programa Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga. Temeljni cilj projekta je omogočati sožitje različnih kultur v multikulturnem svetu, v katerem razvijajo občutek skupnosti in pripadnosti ter gojijo vzajemno spoštovanje in razumevanje drug drugega. V projekt so vključene mladinske organizacije in srednje šole, ki med seboj sodelujejo. Med mladimi je zelo pomembna vzpostavitev okoliščin za kvalitetno neformalno izobraževanje mladinskih delavcev, za spoznavanje kultur drugih, izvajanje promocije medkulturnega dialoga, spodbujanje sožitja različnih kultur, občutka skupnosti in strpnosti, vzajemnega spoštovanja in razumevanja drug drugega, izboljšanje socialnih, kulturnih in državljskih kompetenc in krepitev aktivnega državljanstva. Glavna dejavnost in poudarek projekta bo temeljil na mladinski participaciji, ki jo bodo zagotavljali v sklopu aktivnosti Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga.

Partnerji bodo skupaj sodelovali tri leta (2009 - 2012) na različnih področjih, katera so si že razdelili. Rdeča nit projekta bo spodbujanje dostopnosti kulture ter vloge kulture, umetnosti, glasbe, mobilnosti in športa pri oblikovanju identitete mladih in njihovem medsebojnem povezovanju. Zato bo v aktivnosti Mladih ambasadorjev medkulturnega dialoga vsako leto vključenih preko 500 mladih. Mladi, ki jih bo na koncu 55 in bodo predstavljali eno od držav Sveta Evrope in mediteranskih držav, bodo po pridobljenem usposabljanju pridobili status mladega ambasadorja medkulturnega dialoga. Mladi ambasadorji bodo promovirali in predstavljali kulturne značilnosti države, katere medkulturni ambasadorji so. Mladi bodo na ta način prispevali k medkulturnemu dialogu v odprtih in pluralističnih družbah in razvijali priložnosti za pridobivanje medkulturnih zmožnosti v rani mladosti z različnimi oblikami dejavnega sodelovanja v družbi. Z sodelovanjem ambasad, konzularnih predstavništva in

Konzorcijski partnerji bodo velik poudarek namenili prostovoljnim aktivnostim in povečani mobilnosti mladih, kot načina spoznavanja raznolikosti kultur in večjezičnosti, z aktivnim vključevanjem mladih, v sklopu katerih si bodo mladi pridobivali dragocene osebne izkušnje in predstavo o tujih kulturah, jih na podlagi tega lažje razumeli in zaradi tega bolje promovirali in udeleževali medkulturni dialog v družbi.

V sklopu projekta bodo sodelujoči partnerji izvedli pet modulov za spodbujanje dostopnosti kulture in umetnosti pri vseh partnerjih mreže (1. Fast Art Kiosque/Kulturni inkubator, 2. Dnevi islamske kulture v Sloveniji, 3. Dnevi romske kulture v Sloveniji, 4. Dovolite, da se vam predstavimo, 5. Modul gostovanja tujih literatov/predstavitev literature drugih kulturnih okolij).

Prav tako bodo konzorcijski partnerji spodbujali, razvijali in priznavali medkulturne zmožnosti mladinskih delavcev in mladinskih voditeljev z omogočanjem mobilnosti ter priložnosti za izobraževanje in usposabljanje. Za to bo pripravljen sistem usposabljanja medkulturnega učenja za mladinske delavce, ki bodo uporabljali različne učne strategije. Tako bodo mladinski delavci usposobljeni za spodbujanje, razvijanje in priznavanje medkulturnih zmožnosti mladih s pomočjo priložnostnega in neformalnega izobraževanja.

V sklopu promocije, informiranja in izvajanja programa »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« bodo velik poudarek namenili tudi zagotavljanju vidnosti vseh mladih na vseh ravneh, ki so vključeni v projekt.

S skupnimi močmi in vzajemnim sodelovanjem si bodo vsi partnerji v projektu »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« prizadevali, da bodo uresničili svoj cilj in ta je, da iz večkulturnih družb počasi preidemo na medkulturne družbe, ki bodo zaživele v sožitju, solidarnosti in v mirnem razumevanju drug drugega.

Slovenske Konjice, 14.10.2009

Maja Kvas Gorjanc
Projektna sodelavka MCDD

Laura Krančan
Direktorica MCDD

Poslovodeči konzorcijski partner:
Mladinski center Dravinjske doline (www.mcdd.si)
Konzorcijski partnerji (po abecednem vrstnem redu):
AVANTIS zavod za mednarodne aktivnosti in sodelovanje (www.avantis.si)
Celjski mladinski center, javni zavod za mladinsko kulturo, izobraževanje, informiranje in šport (www.mc-celje.si)
Center interesnih dejavnosti Ptuj (www.cid.si)
Center za mlade Ruše - CEZAM (www.cezam.org)
Društvo zaveznikov mehkega pristanka (www.drustvo-dzmp.si)
Evropski kulturni in tehnološki center Maribor (www.ektc.si)
Gimnazija Brežice (www.gimnazija-brežice.si)

Javni zavod mladinski center Litija (www.mc-litija.si)
Javni zavod mladinski center Velenje, kultura in izobraževanje (www.kunigunda.org)
Javni zavod Vetrnica Slovenj Gradec/MKC Slovenj Gradec (www.nucam.info)
Mladinski center BIT (www.mc-bit.si)
Mladi forum socialnih demokratov (www.mladiforum.org)
Mladinski center Brežice (www.mc-brežice.si)
Mladinski center Trbovlje (www.mct.si)
Mladinski informativni in kulturni klub Murska Sobota (www.mikk.si)
Mladinski kulturni center Maribor (www.mkc.si)

Poslovno-komercialna šola Celje (www.pksola.com)
Prva gimnazija Maribor (www.prva-gimnazija.org)
Šolski center Slovenske Konjice - Zreče (www.sc-konjice-zrece.si)
Šolski center Slovenj Gradec, Srednja ekonomska šola (www.sc-sg.net/ekonomska)
Šolski center Velenje (www.scv.si)
Srednja šola za gostinstvo in turizem Celje (www.s-sstg.ce.edus.si)
Število mladih, ki bodo vključeni v projekt: 2850
Število neformalno usposobljenih mladih ambasadorjev medkulturnega dialoga: 1750
Število strokovnih delavcev, ki bodo vključeni v projekt: 74
Število zunanjih partnerjev: 37

● MEDKULTURNI DIALOG

ZELENA KNJIGA O SPODBUJANJU UČNE MOBILNOSTI MLADIH

Evropska komisija je 8. julija 2009 objavila Zeleno knjigo o učni mobilnosti, katere namen je spodbuditi mobilnost mladih. Mobilnost predstavlja ukrep za izboljšanje medkulturnega sporazumevanja in vzpostavljanje medkulturnega dialoga. Medkulturni dialog je eden izmed ključnih vrednot v današnjem svetu, je kompetenca, ki posameznikom omogoča lastno zavedanje, zadevanje drugačnosti in sprejemanje le te. Medkulturne kompetence so ključne v današnjem svetu in navsezadnje omogočajo, da smo uspešnejši, prepoznavnejši in konkurenčnejši. Mobilnost predstavlja tako možnost posameznikom, da se organizirano ali neorganizirano naučijo in pridobijo medkulturne kompetence, ki so v današnjem svetu kjučne. Kljub vsem pozitivnim učinkom na posameznika in organizacije, ki jih ima mobilnost, je le ta še vedno izjema. Evropska komisija je v preteklosti že razvila nekaj orodij za spodbujanje učne mobilnosti in sicer vzpostavila je program Vseživljenjsko učenje 2007 - 2012 (http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm), program Mladi v akciji (<http://www.mva.si/>), razvila orodje Europass, Youthpass, evropski sistem kreditnih točk in mnogo drugih, kljub temu pa je potrebno na tem področju vložiti še mnogo dela.

Eden izmed glavnih ciljev je, da bi Evropa postala na znanju temelječa družba, kar posledično vpliva na večjo dostopnost izobraževanja, usposabljanja in nadalje mobilnosti. Za doseg tega cilja se je vzpostavil koncept učne mobilnosti, ki omogoča pridobivanje novih znanj, medkulturnih kompetenc, izboljša jezikovne sposobnosti in hkrati omogoča kasnejši konkurenčnejši položaj posameznik na trgu dela, in njegovo nadaljno mobilnost. Vendar pa se koncept mobilnosti ne nanaša samo na dejanko mobilnost ampak tudi mobilnost v smislu preusmerjanja v poklicnem življenju. Glede na današnje gospodarsko stanje ima ta koncept pomembno vlogo, saj so analize stanj pokazale, da je veliko delovnih mest nezasedenih zaradi pomanjkanja nekaterih spretnosti. Le te je mogoče »zasesti« za dobro vzpostavljeno učno mobilnostjo med področji.

Posvetovanje

Evropska komisija je z objavo Zelene knjige želela spodbuditi posvetovanje in vanje vključiti razpravo zainteresirane strani in širšo javnost, da bi ugotovili, kako je mogoče spodbuditi mlade, da se odločijo in doživijo mobilnost. Svoje prispevke lahko tako v okviru javnega posvetovanja pošljete najkasneje do 15. decembra 2009 na spletni naslov: http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/consult/index_en.html. S posvetovanjem in Zeleno knjigo želimo doseči, da učna mobilnost ne ostane izjema, ampak samoumevna lastnost nas Evropejcev.

Zelena knjiga: kaj, kako, zakaj

Zelena knjiga o spodbujanju učne mobilnosti se osredotoča na mobilnost mladih na vseh področjih in v vseh učnih okoljih z namenom:

- (1) spodbujanja organizirane učne mobilnosti v okviru pridobivanja kvalifikacij, kreditnih točk in poklicnih izkušenj tako v okviru formalnega izobraževanja, usposabljanja in dela kot v okviru prostovoljnega dela in neformalnega učenja,
- (2) spodbujanja nadsionalne mobilnosti,
- (3) spodbujanja istovrstne mobilnosti preko meja, sektorske mobilnosti (šole, univerze, podjetja,...), medektorskega prehanja med izobraževanjem, usposabljanje in delom,
- (4) poudarjanja fizične mobilnosti kot tudi virtualne (s pomočjo informacijsko komunikacijskih tehnologij),
- (5) osredotočanja na mobilnost mladih (med 16 in 35 letom starosti).

Zelena knjiga je tako razdeljena na tri dele. Prvi del obravnava samo pripravo na obdobje učne mobilnosti, drugi del se nanaša na bivanje v tujini in nadaljne ukrepe in zadnji del na vzpostavljanje novih partnerstev po mobilnosti.

V okviru priprave na obdobje učne mobilnosti je posebej poudarjeno, kako pomembno vlogo ima obveščanje o možnostih mobilnosti in o tehničnih delih izvedbe mobilnosti. Obveščanje o možnostih mobilnosti mora vključevati informacije o financiranju, izobraževanju, usposabljanju, in praktične nasvete o bivanju, ki so pomembni tako za posameznika, ki se odloča za mobilnost, kot tudi za institucije, ki organizirajo mladinsko mobilnost. Pospševanje in motiviranje je v obdobju učne mobilnosti v odgovornosti organizacij, mladinskih delavcev, poslovnodnih oseb, učiteljev in drugih, ki morajo predstaviti dodano vrednost, ki jo prinaša učna mobilnost (osebni razvoj, zaposlovanje, medkulturne kompetence in znanje jezikov). Pravna vprašanja predstavljajo tehnični del pripravljalnega obdobja in v okviru tega je ključna vzpostavitev pravnega statusa osebe, ki koristi možnosti mobilnosti (praviča do socialnega zavarovanja, štipendije, oblike pogodb,...) in prenosljivost štipendij in posojil. Hkrati se del pripravljalnih aktivnosti nanaša tudi na tehnične vidike mobilnosti, ki potekajo izven držav članic Evropske unije in na mobilnost državljanov iz ostalih delov sveta, ki se odločajo za mobilnost v EU. Pomembna je priprava na samo obdobje mobilnosti, ki mora biti usklajeno s posameznikovim učnim programom, spretnostmi za motiviranje in razvoj le teh, zato je priporočljivo, da se pripravijo sporazum o izobraževanju ali učenju, ki upošteva raven udeležencevega znanja, spretnosti in raven jezikovnega znanja. Glede na to, da je eden izmed ciljev delovanja Evropske unije kot take tudi omogočanje vsem možnosti, je v okviru Zelene knjige o spodbujanju učne mobilnosti poudarjena tudi možnost ponudbe mobilnosti za prikrašane skupine.

Ko so izvedene vse pripravljane aktivnosti se začne obdobje bivanja v tujini, kjer je posebna pozornost namenjena mentorstvu in vključevanju gostujočih posameznikov, priznavanju in potrjevanju in evidentiranju obdobja učne mobilnosti. Evropska unija je v ta namen razvila že vrsto instrumentov kot so evropski sistem za nabiranje in prenos kreditnih točk ECTS,

evropski sistem kreditnih točk v poklicnem izobraževanju in usposabljanju, evropsko ogrodje kvalifikacij in drugi. Cilj v okviru priznavanja, evidentiranja in potrjevanja učnega obdobja je izvajanje vseh teh aktivnosti tudi v okviru neformalnega in priložnostnega izobraževanja.

Zadnji del Zelene knjige se nanaša na nova partnerstva v mobilnosti in sicer v okviru mreženja organizacij (javni organi, civilna družna, poslovni svet) za vzpostavljanje možnosti mobilnosti v okviru različnih sektorjev. Hkrati se vzpostavlja vprašanje financiranja mobilnosti in ukrepi za možnosti izvedbe le teh (npr., študentska posojila v okviru Evropske investicijske banke,...). Kljub ideji prestrukturiranja financiranja, pa je jasno, da le to ne bo dovolj za izvedbo večjega števila mobilnosti, ampak bo potrebno najti nekakšno širšo finančno osnovo. Poleg navedenega, podatki kažejo, da je v okviru trenutne mobilnosti prisotno pomanjkanje sodelovanja poslovnega sveta. Le tega je potrebno aktivneje vključiti v mobilnost s predstavitvijo koristnosti učne mobilnosti oziroma njegove dodane vrednosti, ki jo prinaša tako za posameznika kot za institucijo (nova znanja, komeptence,...).

V okviru mobilnosti pa ne govorimo le o fizični ampak tudi o virtualni mobilnosti - virtualne mreže in elektronska partnerstva. Dandanes informacijsko komunikacijske tehnologije omogočajo podpirne aktivnosti pri spodbujanju mobilnosti in pri izvajanju mobilnosti (izmenjava informacij, ohranjanje partnerstev, izmenjava znanj pri mladih, ki se ne morejo dejansko udeležiti fizične mobilnosti). Ta nova orodja omogočajo boljše promocijo in hrati tudi en del tehnične izvedbe mobilnosti.

Ostali vidiki spodbujanja mobilnosti: promocija in merila

V okviru spodbujanja mobilnosti je ključen učinek multiplikatorjev in je vezan na mobilnost tistih, ki vodijo usposabljanja, izobraževanja (učitelji, mladinski delavci in ostali) in na mobilnost tistih, ki so izkoristili možnosti učne mobilnosti, da lahko z lastnimi izkušnjami predstavijo pozitivne lastnosti učne mobilnosti. Poleg navedenega je za doseganje ciljev Zelene knjige pomembna tudi določitev in definiranje meril in sicer, da se le ti oblikujejo tako na nacionalnem, regionalnem nivoju kot tudi v okviru institucionalne ravni, kar bi spodbudilo motivacijo za doseganje meril.

Pomen in vaš prispevek

Zelena knjiga o spodbujanju učne mobilnosti predstavlja tako dokument, ki določa že nekaj ukrepov in izhodišč za oblikovanje meril za spodbujanje učne mobilnosti, kar omogoča nadaljnje oblikovanje stališč in razprave in neposredno določitev skupnih ukrepov za doseganje ciljev, določenih v Zelenu knjigo o spodbujanju učne mobilnosti. Tako lahko vsak svoje mnenje in predloge predloži v okviru že predhodno omenjenega posvetovanja in omogoča Evropski komisiji doseganje cilja večje mobilnosti mladih in neposredno oblikovanje bolj konkurenčnejšega gospodarstva, ki temelji na znanju in kompetencah.

Vir: Zelena knjiga o spodbujanju učne mobilnosti (dostop do celotnega dokumenta na: http://www.eurodesk.si/fileadmin/user_upload/doc/4_MLADINSKA_POLITIKA/0_Ucna_mobilnost/Povzetek_ZK.pdf)

Sonja Majcen
Celjski mladinski center

DAN TRADICIONALNE KULTURE V MLADINSKEM CENTRU LITIJA

Mladinski center Litija (www.mc-litija.si) je v okviru projekta Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga pripravil Dan tradicionalne kulture. Dan tradicionalne kulture so predstavili člani Društva za popularizacijo Hare Krišna gibanje Damo - Dar iz Celja. Predstavitve se je zgodila v prostorih dnevnega centra MC Litija v petek 4. Septembra 2009 in je bila del otvoritve razstave Likovnega natečaja Fast art kiosqe.

Obiskovalci Mladinskega centra litija smo tako prisluhnili in uživali ob ritmični indijske transcendentalne meditativne glasbe, ki so jo glasbeniki izvajali v živo na izvornih inštrumentih. Glasbeno dogajanje je popestrila plesalka, ki nam je v skrbno urejeni Indijski noši predstavila sklop tradicionalnih indijskih plesov. Vsak od plesov je pripovedoval svojo zanimivo zgodbo.

Sledila je predstavitve stare Indije in njenih modrosti. Skozi modrost o kralju in prašičku, smo spoznali, kako malo je potrebno, da bi bili zadovoljni in srečni.

Zaključek tradicionalnega dneva, pa je bila poskusna pristnih indijskih jedi. Indijske jedi so res nekaj posebnega. Ne vsebuje živih živalskih izvora. V njih se prepletajo okusi in arome različnih začimb, zelenjava je zaradi njih še bolj okusna, to so spoznali tudi tisti, ki jim zelenjava ne diši najbolje.

Skozi vsa svoja čutila- sluh, vonj, okus, in otip, smo se srečali z povsem drugačno kulturo od naše. Sprehodili in zaplesali smo skozi čas in deželo, ki je ne poznamo. Sedaj nam je bliže in nam ni več tako tuja.

MLADINSKI INFORMACIJSKI CENTER KILKIS

Mladinski informacijski center Kilkis je ustanovila občina Kilkis v letu 2001. Njihova poglavitna naloga je zagotavljanje informacij na področju splošnega interesa mladih, izobraževanja, zaposlovanja, ekologije, mednarodne mobilnosti in drugih tematik na področju mladinske problematike. Delujejo z večjim številom prostovoljcev, sodelujejo v programu Mladi v akciji, izvajajo tudi večje število delavnic iz različnih tematskih področij.

Najpomembnejša ugotovitev s področja mladinskega dela je zagotovo prostovoljno delo mladih. To je v Kilkisu bistveno bolj izrazito in prepoznano med mladimi. Mladi se prostovoljnih aktivnosti vključujejo v velikem številu. Razlog vključevanja je predvsem izražanje solidarnosti in dajanje pomoči tistim, ki jo v lokalni skupnosti potrebujejo.

Na področju neformalnega izobraževanja potekajo številne delavnice, ki so vsebinsko prilagojene vsebinam, ki se izvajajo v lokalni skupnosti. Med njih lahko prištevamo predvsem fotografske delavnice, delavnice za izdelavo nakita, lončarstvo, kiparstvo in folklorni ples. V manjšem obsegu potekajo klasične delavnice učenja tujih jezikov in uporabe računalniških programov.

Na področju mednarodne mobilnosti izvajajo projekte v sordnih akcijah, predvsem je aktualen program Mladi v akciji, kjer organizirajo mladinske izmenjave in projekte Evropske prostovoljne službe. Vsebinska njihovih projektov je pogostokrat naravnana na varovanje okolja.

Bistveno spoznanje v primerjavi mladinskega dela v Celju in Grčiji seveda izhaja iz raznolikosti kultur. Poudariti je potrebno, da so pri izvajanju aktivnosti na prvem mestu medosebni odnosi, ki jim Grki namenijo največ pozornosti. Znanja, ki jih pridobivajo z izvajanjem aktivnosti sprejemajo kot pozitiven stranski učinek, sicer pa se radi izogibajo vsakemu strogemu načrtovanju in v ospredje potisnejo gostoljubje.

Z namenom primerjave mladinskega dela v Sloveniji in Grčiji, je Celjski mladinski center obiskal Mladinski informacijski center Kilkis. Ugotovili smo, da je dialog med kulturami tisti dejavnik, ki bogati osebnost človeka.

DR. ROMANA JORDAN CIZELJ

»POMEMBNO IN POTREBNO JE MNENJE MLADIH.«

Dr. Romana Jordan Cizelj je poslanka v Evropskem parlamentu, kjer deluje v poslanski skupini Evropske ljudske stranke. V pogovoru z njo smo skušali spoznati, kako Evropski parlament obravnava mlade, kot pomembno družbeno skupino in o splošnem položaju mladih v EU.

Mladi v Sloveniji, predvsem iskalci prve zaposlitve, se zdi, da so danes pravi poraženci tranzicijske družbe. Kje so po Vašem mnenju glavni vzroki nastale situacije?

Najprej se moramo vprašati, kako je lahko prišlo do tega, da na eni strani primanjkuje delavcev za tehnične poklice, na drugi strani pa je veliko mladih z diplomami in celo podiplomsko izobrazbo prijavljenih na zavodu za zaposlovanje. Gotovo je na državnem nivoju možna regulacija, ki bi morala predvideti prihodnjo zaposljivost mladih z omejitvijo oz. pospeševanjem ustreznega števila vpisnih mest na posameznih šolah. Mladi niso krivi za to, da ne morejo najti delovnega mesta oz. zaposlitve. Kljub temu pa opažam, da tisti mladi, ki so iznajdljivi in prodorni ter imajo resnično željo delati, nekako znajo izkoristiti tudi priložnosti v teh težkih situacijah. Včasih je potrebno le nekaj iznajdljivosti in prilagodljivosti, da prepoznaš priložnosti tudi izven ozkega delokroga, ki si ga v osnovi želiš. Gotovo pa je mogoče še veliko narediti tudi z boljšim obveščanjem mladih. Dobiti morajo več ustreznih informacij o trenutnih možnostih ter o priložnostih v prihodnosti. To pa je tudi odgovornost politike.

Kolikokrat se mladi, kot pomembna družbena skupina, obravnavajo v tematikah, ki so na dnevnem redu v Evropskem parlamentu?

V Evropskem parlamentu smo občutljivi do različnih družbenih skupin, tudi do mladih. Mladinska politika je pristojnost stalnega parlamentarnega odbora za kulturo in izobraževanje. Vpliv zakonodaje na mlade pa se obravnava tudi horizontalno, ko oblikujemo različne politike. Tako smo npr. obravnavali dostop do interneta, večjo mobilnost, zaposlovanje mladih, mlade raziskovalce in podobno. Pravzaprav vsa zakonodaja vpliva tudi na mlade, trenutno ali zaradi svojega dolgoročnega značaja.

So mladi po Vašem mnenju danes dovolj aktivni za kakovosten strukturirani dialog z EU?

Po mojih izkušnjah mladi so organizirani in kot posebna druž-

bena skupina so slišani. Lahko pa mlade pozovem k večji udeležbi v družbenem dogajanju nasploh, torej v vsebinsko (in ne le starostno) organiziranih debatah. Pomembno in potrebno je mnenje mladih npr. tudi pri oblikovanju 7. okvirnega programa, v energetske politiki, industrijski politiki ipd. Vsekakor bi lahko mladi pokazali večji angažma tudi na javnih razpravah. Še enkrat poudarjam, da je bolj kot zapiranje v svojo družbeno skupino pomembno sodelovanje mladih v vseh vsebinskih družbenih vprašanjih.

Če obstaja medkulturni dialog, potem imajo ljudje enake možnosti slišati in biti slišani. Ali lahko danes mirno trdimo, da EU posluša mnenja vseh njenih državljanov, predvsem mladih?

Temu lahko pritrdim za delo Evropskega parlamenta in za svoje delo v njem. Za vsebinsko obravnavo nekega dokumenta je v EP zadolžen eden od 20 stalnih odborov. Znotraj odbora pa naročamo študije o različnih vidikih obravnavanega dokumenta, velikokrat želimo tudi poročilo Evropske komisije o strokovnih podlagah za pripravo določenega dokumenta ali pa zahtevamo ustno predstavitev študij, ki vedno vključujejo tudi razpravo, izmenjavo stališč, kjer stroka odgovarja na naša poslanska vprašanja. Če je problem kompleksnejši, organiziramo t. i. zaslišanja, na katera povabimo predstavnike stroke, nevladnih organizacij, predstavnike Komisije in Sveta EU. Ker pa si poslanke in poslanci želimo podrobnejše razlage detajlov, izkušenj, priporočil in ozadja predlogov, se s stroko in z nevladnimi organizacijami srečujemo na sestankih, delovnih kosilih ali večerjih, včasih tudi sami organiziramo strokovne razprave ter nanje povabimo kolege, strokovnjake ali širšo javnost. Seveda pa je zelo pomembno, da se državljani aktivirajo ob določenem vsebinskem problemu, ki jih zanima, in tudi sami pristopijo k nam poslancem s svojimi pobudami in predlogi. Vse to seveda ne bi imelo nobenega pomena, če ne bi imeli do zbranih informacij odgovornega odnosa. Zase lahko napišem, da so neprecenljive za dobro delo. Za to, da bi pa informacije prišle do kar najširšega kroga ljudi, so institucije EU naredile zelo veliko s številnimi organiziranimi kampanjami in specifičnimi nacionalnimi programi. Vse moje delo in pomembne premike na strokovnih področjih, ki jih pokrivam v EP, lahko sproti dnevno spremljate na moji spletni strani. Res pa je, da je pri obveščanju javnosti veliko odvisno tudi od medijev, od teže, ki jo mediji pripišejo posameznim temam in dogodkom,

in potem o njih poročajo ali pa ne. Evropski parlament je prav preko moči, ki jo imajo državljani vsake članice s posredovanjem vsebin preko evropskih poslancev, res demokratična institucija, ki daje vsem državljanom možnosti, da so tudi slišani. Seveda pa je za negovanje tega sodelovanja je potrebno vsaj dvoje: odprte glave politikov, ki so sposobni uravnovežiti podatke, ki jih prejmejo z različnih polov, ter strokovno korektno delo nevladnih organizacij in stroke nasploh.

Koliko se mladi na Vas, kot evropslanko, obračajo s vprašanji, mnenji, predlogi in katere so najpogostejše teme, ki jih izpostavljajo?

Državljanke in državljani so me kmalu prepoznali kot kompetentno sogovornico za področja energetike, industrije, raziskav, okolja in podnebnih sprememb, name se obračajo v povezavi s temami enakih možnosti in javnega zdravja in podobno. Tudi mladi mi velikokrat pišejo, predvsem ko želijo predstaviti kakšne okoljske projekte, ki jih izvajajo, in me povabijo k sodelovanju. Če le morem, se odzovem tudi na povabila šol, kjer predstavljam Evropski parlament kot institucijo, svoje delo v njem in možnosti, ki jih imajo vsi mladi pri sodelovanju na evropskem nivoju. Najpogosteje jih zanimajo možnosti sofinanciranja z evropskega nivoja za posamezne projekte, različni razpisi, študij v tujini in zaposlitve v institucijah Evropske unije. Velikokrat nastopam tudi na različnih okroglih mizah, razpravah in debatah, ki jih pripravljajo različne mladinske organizacije, večinoma pa prav pri projektih okoljskega osveščanja mladih in v boju proti podnebnim spremembam. Že tretje leto skupaj s slovenskimi osnovnimi in srednjimi šolami ter vrtci pripravljamo okoljsko-humanitarno akcijo *Ohranimo Slovenijo, pomagajmo ... (doslej: Afriki in Indiji)*. Prvo leto smo zbrani denar namenili za šolo v Tanzaniji, lani smo Slovenki Mojci Gayen pomagali, da je v Indiji, kjer živi, kupila zemljišče za svojo šolo Piali Ashar Alo, ki jo je tam ustanovila za revne otroke z ulice, ki sicer ne bi imeli nobene možnosti šolanja. To šolsko leto pa pripravljamo okoljsko-humanitarno akcijo, katere izkupiček bo namenjen v pomoč slovenskim družinam.

Različni programi EU spodbujajo mednarodno mobilnost mladih. Katere so po Vašem mnenju ključne kompetence, poleg medkulturnega dialoga, ki jih mladi z mednarodno mobilnostjo pridobijo?

Menim, da so pri mladih zelo pomembni ustvarjalnost, aktivno sodelovanje in odgovornost, da prisluhnejo sami sebi in posvetijo pozornost stvarim, ki jih zanimajo. Prav evropske integracije mladim omogočajo, da svobodno potujejo, se izobražujejo, mednarodno delujejo in sodelujejo. To prinese osebno in strokovno potrditev pridobljenih kompetenc ter širino v dojemanju in ustvarjanju osebnih, družbenih in strokovnih priložnosti. Znanje se ne more in ne sme ustaviti na državnih mejah. Cilj učenja in izobraževanja je, da človek zraste v srečnega človeka. Vrednota je znanje, ustvarjalnost in oblikovanje osebnosti. Moja izkušnja kaže, da igrajo mednarodne izkušnje pri tem veliko in pomembno vlogo, tako za osebno kot za profesionalno področje posameznika in družbe, v kateri nato deluje.

Na katerih področjih prinaša Lizbonska pogodba novosti tudi za mlade kot pomembno družbeno skupino?

Lizbonska pogodba prinaša Evropskemu parlamentu večje pristojnosti, s tem pa krepi demokratičnost, saj imajo državljanke in državljani preko svojih izvoljenih poslancev moč vplivati na sprejemanje vsebin v tej instituciji. Sloveniji prinaša dodatno mesto v EP, en poslanec več pa pomeni za strokovna področja, ki jih tako lahko bolje pokrijemo poslanci ene države, veliko pridobitev.

Glavni spremembi oziroma dopolnitvi, ki izrecno imenujeta mlade, Lizbonska pogodba predvideva v poglavjih »**Izobraževanje, poklicno usposabljanje, mladina in šport**« in »**Humanitarna pomoč**«. Prvo poglavje, poleg pomena spodbujanja kakovostnega izobraževanja, mobilnosti in izmenjave mladih, sodelovanja med državami članicami in izmenjave informacij, daje vseevropsko razsežnost tudi športu in štiti telesno nedotakljivost in moralno neoporečnost športnikov in športnic, zlasti mladih. Hkrati pa poudarja pomen sodelovanja mladih v demokratičnem življenju v Evropi. Drugo poglavje daje velik pomen mladim tudi na področju humanitarne pomoči, saj se za prispevek mladih Evropejcev k humanitarnim dejavnostim Unije ustanovi Evropska prostovoljska enota za humanitarno pomoč. Že Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti (Uradni list EU C321E, 29. 12. 2006) pa poudarja pomen prizadevanja držav članic za razvoj usklajene politike zaposlovanja in zlasti za spodbujanje kvalificiranih, usposobljenih in prilagodljivih delavcev, predvsem mladih.

Eurodesk je brezplačni infoservis Evropske komisije, namenjen mladim in tistim, ki z njimi delajo - mladinskim informatorjem in voditeljem, učiteljem, socialnim delavcem, skratka vsem, ki se pri svojem delu srečujejo z mladimi in - seveda - njihovimi vprašanji.

Evropsko mrežo Eurodesk danes sestavlja že 31 nacionalnih Eurodesk partnerjev, podpora koordinacijska pisarna v Bruslju ter več kot 900 regionalnih in lokalnih partnerskih mladinskih organizacij po vsej Evropi. Vse enote so med seboj povezane s pomočjo internega komunikacijskega omrežja, ki mreži Eurodesk omogoča hitro in zanesljivo iskanje informacij, po katerih sprašujejo mladi.

Na nacionalnem spletnem portalu Eurodesk Slovenija (www.eurodesk.si) ureja zbirko uporabnih povezav do evropskih informacij za mlade, objavlja razpise Evropske komisije in Sveta Evrope ter aktualne evropske novice na področju mladine in mladinske politike na ravni EU, po telefonu (01/430-47-48) in elektronski pošti info@eurodesk.si odgovarja na vprašanja mladih in mladinskih delavcev, mladinskim organizacijam pomaga pri iskanju partnerjev za mednarodno sodelovanje, vzdržuje slovenske povezave na (<http://europa.eu/youth/>), prijavite se lahko tudi na njihov novice.

● I N T E R V J U

TINKARA BIZJAK ZUPANC, NACIONALNA KOORDINATORKA EURODESKA V SLOVENIJI

»POMEMBNO JE, DA MLADI EVROPSKO UNIJO VKLJUČIJO V SVOJE DEBATE, SAJ JE TO NAŠA REALNOST«

Tinkara Bizjak Zupanc je nacionalna koordinatorka Eurodeska v Sloveniji. Z njo smo se pogovarjali o mednarodni mobilnosti mladih, medkulturnem dialogu in odnosu mladih do Evropske Unije.

Kakšen je trend na področju mednarodne mobilnosti mladih pri nas? Ali mladi izkoriščajo priložnosti za mobilnost, ki jih ponujajo programi Evropske unije?

O trendu težko govorim, ker se mladi obračajo na nas po osnovne informacije, mi pa jih nato glede na njihove želje in potrebe usmerjamo dalje in tako z njimi izgubimo stik ter ne moremo spremljati, kako je njihovo načrtovanje in iskanje informacij potekalo dalje. Zagotovo so možnosti vse bolj dostopne, saj so se po vstopu Slovenije v Evropsko unijo mladim na tem področju odprle številne možnosti. V letu 2008 je npr. v projektih v okviru programa EU Mladi v akciji v Evropski prostovoljni službi, mladinskih izmenjavah in drugih projektih mladih sodelovalo 1026 mladih iz Slovenije, v okviru programa Vseživljenjsko učenje je sredstva za usposabljanje, prakso in izobraževanje v tujini pridobilo 165 dijakov, 38 mladih delavcev in več kot 1300 študentov, nacionalne štipendije, ki jih podeljuje Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije, pa so bile za namen študija v tujini v letu 2008 dodeljene 300 posameznikom. V Zeleni knjigi Evropske komisije o spodbujanju učne mobilnosti mladih je naveden podatek, da je v vsej EU leta 2006 v evropskih programih mobilnosti sodelovalo približno 310.000 mladih, kar predstavlja le 0,3 odstotka generacije EU v starosti od 16 do 29 let. Je pa res, da poleg evropskih v nekaterih državah obstajajo tudi nacionalne sheme za spodbujanje mednarodne učne mobilnosti mladih, teh pa pri nas - razen nacionalnega in regijskih štipendijskih skladov, ki zajemajo le študente - žal ni.

Če mladi želijo poiskati informacije o možnostih za mednarodno mobilnost, kateri so tisti glavni viri, na katere jih usmerite?

To je odvisno od številnih dejavnikov, predvsem starosti ter želja in potreb mladega, ki se za te možnosti zanima - ali išče možnosti za delo, študij, prostovoljno delo, prakso ... Pomemben pa je tudi njegov ekonomski položaj - nekatere možnosti so namreč povsem brezplačne, druge zahtevajo določen finančni vložek, nekatere so v celoti plačljive. Eurodesk se prvenstveno osredotoči predvsem na tiste možnosti, ki omogočajo sodelovanje vseh mladih - ne glede na njihovo izobrazbo ali ekonomski položaj.

Katere informacije mladi danes največ iščejo, ko se obrnejo na Vas informacijski servis?

Ker je Eurodesk evropska infomeža, ki jo sestavlja 31 nacionalnih partnerjev, dobimo veliko vprašanj od organizacij iz tujine, ki iščejo kontakte ali določene podatke v Sloveniji. Mladi in mladinske organizacije ter društva iz Slovenije se na nas obračajo po informacije o možnostih za finančno pomoč in sofinanciranje (različnih projektov, seminarjev, festivalov, potnih stroškov za študijske prakse) ter možnostih za prostovoljno delo in delovne tabore v tujini. Veliko povpraševanj je vezanih na pomoč pri iskanju tujih partnerjev za mednarodne projekte (predvsem v okviru programa Mladi v akciji). Potem pa so tu še vprašanja o razpisih, objavljenih na spletni strani, splošna vprašanja o programu Mladi v akciji, vprašanja o možnostih in pogojih za delo ter bivanje v tujini ter bivanje tujcev v Sloveniji, ter pomoč pri iskanju virov, informacij in kontaktov za raziskave, diplomske in seminarske naloge.

Kaj za Vas osebno predstavlja medkulturni dialog, kako ga razumete in kakšno vlogo igra v Vasem poklicu?

Medkulturni dialog mi pomeni predvsem odkrivanje, vzajemno spoštovanje, razumevanje in sprejemanje drugačnosti brez vrednostnega predznaka. Ljudje oblikujemo svoja stališča na podlagi lastnih izkušenj, zato se je treba zavedati, da so izkušnje, navade in realnosti posameznikov različne in da ni »pravilnega« stališča, s katerega bi jih lahko vrednotili. Poleg tega se je treba zavedati tudi tega, da medkulturni dialog ne pomeni nujno »dialog s kulturami preko nacionalnih meja«, ampak lahko o njem govorimo tudi znotraj nacionalnih meja, znotraj mestnih četrti in celo družin. Sicer pa je medkulturni dialog del mojega vsakdanjika - od tega, da je medkulturni dialog ena od stalnih prednostnih nalog programa Mladi v akciji, katerega del je tudi evropska infomeža Eurodesk, da Zavod MOVIT NA MLADINA zaposluje tudi mednarodno osebje, letnih srečanj Eurodesk partnerjev iz drugih držav, ki potekajo dvakrat letno v različnih evropskih prestolnicah, do tega, da tudi sicer rada potujem in imam kar precej prijateljev iz tujine ter da se z različnimi kulturami srečujem dnevno tudi v mednarodni osnovni šoli, ki jo obiskuje moja hči.

Kdo je po Vašem mnenju najbolj odgovoren za razumevanje medkulturnega dialoga med mladimi?

Na to vprašanje vam težko odgovorim. Prvo učenje se zagotovo začne že v matični in širši družini - njihovem spoštovanju in odnosu do različnosti ter načinu življenja; potem so tukaj še prostočasne dejavnosti, izbira TV in drugih vsebin, igrac, knjig, šolski sistem in način obravnavanja učnih vsebin ... Če se dotaknem mladinskega dela, menim, da le-to igra pomembno vlogo na tem področju s približevanjem medkulturnega dialoga tudi tistim skupinam mladih, ki takšne izkušnje sicer ne bi imeli možnosti pridobiti. Težko pa rečem, kdo nosi tukaj največjo odgovornost. Prej bi rekla, da gre za splet zavestnih in nezavednih odločitev ter okoliščin. Bi se pa dalo na tem področju zagotovo še marsikaj postoriti.

Kako ocenjujete, da na Vas vplivajo ljudje različnih kultur, s katerimi se srečujete in/ali delate?

Nekateri prav nič ne vplivajo name :, nekateri pa seveda zelo. Mislim, da sem že kar nekaj časa nazaj prenehala na ljudi gledati kot na pripadnike določenih kultur, ampak nanje gledam kot na povsem unikatne posameznike in posameznice, med katerimi me eni s svojim značajem pritegnejo, drugi pa pač ne. Pripadnost določeni kulturi pri sklepanju osebnih poznanstev pač ne more biti faktor. Pri delu pa se včasih pokažejo določene razlike, ki jih je potrebno upoštevati.

Kakšen je po Vasem mnenju danes odnos mladih do Evropske unije?

Za to vprašanje sem vam pa prav hvaležna. :) Izziv, s katerim se srečujem pri svojem delu, je predvsem nezadostno poznavanje in razumevanje Evropske unije s strani mladih. Zaradi tega nekateri zavzamejo brezbrizen odnos, v smislu: se me tiče; drugi za vse težave, tudi tiste, ki niso povezane z EU, krivijo Evropsko unijo; spet tretji so nad njo naravnost navdušeni. Sicer pa niti ni pomembno, kakšen je ta odnos, v prvi vrsti je pomembno predvsem to, da odnos je. Šele ko imaš odnos, se namreč lahko o Evropski uniji začneš pogovarjati in v pogovorih z drugimi odkrivati različna stališča in različne argumente, ki te prisilijo, da se še bolje informiraš, prilagodiš svoje mnenje glede na nova spoznanja in tako dalje. Pomembno je, da mladi Evropsko unijo vključijo v svoje debate, saj je to naša realnost, ki jo živimo in ne nekaj nedoločnega in oddaljenega. Od leta 2004 živimo v Evropski uniji in tega dejstva ne moremo kar zanemariti.

USPEŠNO ZASNOVALI PET MEDNARODNIH PROJEKTOV

Mladinska mreža MAMA, izvajalec programa EVS - Svetovalna in podporna organizacija je v času od 12. do 18. novembra organizirala Mednarodni seminar za vzpostavljanje partnerstev z naslovom Partnerstva nas krepijo. Namen seminarja je bil vzpostaviti močna poznanstva in povezave med slovenskimi organizacijami ter organizacijami iz Avstrije, Hrvaške, Madžarske in Italije, z namenom projektnega sodelovanja na področju programa Mladi v akciji in še posebej Evropske prostovoljne službe.

Naša želja je bila vzpostaviti dolgoročno sodelovanja med organizacijami, ki imajo skupen fokus, skupne ciljne skupine uporabnikov, podobne projekte, ter seveda delajo z mladimi z manj priložnostmi na področju Evropske prostovoljne službe. Sedemnajst udeležencev, predstavnikov mladinskih organizacij je pet dni pod vodstvom trenerjev spoznavalo program Mladi v akciji, prednosti in slabosti mreženja, mednarodno projektno delo, ključne vseživljenjske kompetence, delo z mladimi z manj priložnostmi in drugimi temami. Zadnji dan so se udeleženci na študijskem obisku seznanili z delom na Slovenski filantropiji, PUM-u Radovljica ter Mladinskem centru BIT Črnomelj. Seminarja sta se kot gostji udeležili tudi Alenka Oblak, predstavnica MOVIT NA MLADINA, ki je udeležence seznanila z pozitivnimi in negativnimi učinki mreženja, ter Patricia Čular, direktorica Mladinske mreže MAMA, ki je udeležence seznanila z Mladinsko mrežo MAMA.

Projekt Partnerstva nas krepijo je bil usklajen s splošnimi cilji in prednostnimi nalogami Evropske unije na področju mladih, saj smo s projektom:

- spodbujali aktivno državljanstvo mladih na splošno in zlasti njihovo evropsko državljanstvo;
- prispevali k razvoju kakovosti sistemov podpore za aktivnosti mladih in zmogljivosti organizacij civilne družbe na področju mladine;
- krepili medsebojno razumevanje mladih iz različnih držav;
- spodbujali evropsko sodelovanje na področju mladine.

Preko dela na konkretnih projektih sodelovanja smo izoblikovali pet projektov, za katere močno upamo, da bodo uresničeni v letu 2010.

- **GREENER, BETTER AND CHEAPER. ECOLOGICAL PROJECT FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT:** EVS projekt med Italijo in Madžarsko na temo ekologije;
- **STREET BREAKOUT:** Mladinska izmenjava z vključenimi državami Slovenija, Madžarska, Italija in Hrvaška;
- **HUMAN RIGHTS FOR EVERYONE - EVERYONE FOR HUMAN RIGHTS:** Mladinska izmenjava med Italijo, Hrvaško in Avstrijo;
- **AIDS PREVENTION AND AWARENESS THROUGH MULTIMEDIA:** EVS projekt med Hrvaško, Slovenijo in Madžarsko;
- **HAND BY HAND FOR COMMON FUTURE:** skupinski EVS med Slovenijo in Italijo.

Projekt Partnerstva nas krepijo je bil finančno podprt s strani programa Mladi v akciji.

Gregor Jevšček, koordinator EVS-SPO

Država	Organizacija	Spletna stran
Hrvaška	HELP	www.helponline.hr
Hrvaška	Youth centre for non-formaleducation - Creators not consumers	www.cnc.hr
Madžarska	Messzelátó Egyesület	www.messzelato.hu
Madžarska	Fiatal Alternativa Társaság	www.fiatalalternativa.hu
Madžarska	Association of Youth Alternatives	
Madžarska	Addetur Foundation	www.addetur.hu
Slovenija	Zavod CMLC - Celje Youth Centre	www.mc-celje.si
Slovenija	Zavod Voluntariat	www.zavod-voluntariat.si
Slovenija	Youth Centre of Dravinja valley	www.mccd.si
Slovenija	Youth Centre Velenje	www.mc-velenje.si
Slovenija	Youth Centre Krško	www.mc-krsko.si
Avstrija	Austrian National Union of Students	www.oeh.ac.at
Italija	Associazione Vicolocorto	www.vicolocorto.org
Italija	Come Una Marea onlus	www.comeunamarea.eu
Italija	Circolo Culturale Africa	www.circoloafrika.eu

NEFORMALNO UČENJE V MLADINSKEM DELU

Pridobivanje znanja je proces, ki se v svojih metodah lahko tudi zelo razlikuje. Pa najprej opredelimo razliko med osnovnimi pojmi, saj je pomembno, da razlikujemo že med izobraževanjem in učenjem.

Pri **izobraževanju** je vloga posameznika že opredeljena, poteka v procesu, ki je opredeljen, usmerjen, strokovno organiziran in nadzorovan. Izobraževanje povezujemo s točno določenimi predmetniki, metodologijo posredovanja znanja in največkrat tudi odnosom učitelj - udeleženec izobraževanja. Učenje pa v ospredje postavlja motiviranega posameznika in njegove potrebe po znanju. Učenje označuje večja širina in praktično poteka povsod in zajema celoten spekter posameznikovega zavedanja o okolju. Vsebine učenja se prepletajo in ne temeljijo samo na odnosu učitelj - učenec, učimo se namreč tudi drug od drugega.

Za lažje razumevanje opredeljujemo še razliko med formalnim izobraževanjem, neformalnim izobraževanjem in priložnostnim učenjem. **Formalno** izobraževanje je tisto, ki pripelje do neke vrste uradno potrjenih izobraževalnih rezultatov, kot so dosežena stopnja izobrazbe, diploma ali ustrezna poklicna kvalifikacija. **Neformalno** je v nasprotju z opredelitvijo formalnega izobraževanja, tisto izobraževanje/učenje, ki ni namenjeno pridobivanju formalnega izkaza, kot so spričevalo, diploma, javno priznana stopnja izobrazbe ali usposobljenosti, temveč zadostitvi drugih potreb po izobraževanju in /ali interesov udeleženca izobraževanja, ki jih le-ta želi namembno pridobiti. Najpogostejše oblike znanja, ki ga pridobimo z neformal-

nim izobraževanjem/učenjem so voditeljske sposobnosti, načrtovanje, timsko delo, spretnost upravljanja ljudi, disciplina, projektno delo, organizacija, praktično reševanje problemov, spretnosti na področju medosebnih odnosov in mnoga druga znanja s področja socialnih veščin. Pridobljeno znanje je lahko tudi specifično oziroma predmetno, predvsem takrat, ko poteka v okviru mladinske organizacije oziroma društva, ki deluje z ozkim interesom članov (npr. modelarski klub, društvo ljubiteljev vodnih športov,...).

Priložnostno učenje poteka vse življenje, pri katerem vsak oblikuje stališča, pridobiva vrednote, spretnosti in znanje iz vsakodnevnih izkušenj, izobraževalnih vplivov in virov v svojem okolju, družini, soseski, pri delu in igri. Učenje poteka povsem brez forme in ciljnosti. Če se s prijatelji pogovarjate o novem postopku registracije osebnega avtomobila, lahko to označimo kot priložnostno učenje.

Učenje na prijeten način in z velikim učinkom.

Zelo jasno izhodišče neformalnega izobraževanja/učenja je v dejstvu, da ni obvezno, udeleženci vstopijo vanj samo če so motivirani, to pa pomeni, da imajo tudi zelo jasno željo po pridobitvi določenega znanja. Takšno učenje je za posameznika lahko tudi prijetno, saj najpogosteje poteka v okolju z ljudmi, ki imajo iste interese, lahko je projektno in raziskovalno naravnano ter prinaša nova znanja, ki v prvotnem programskem sklopu niso bili opredeljeni. Pomembno dejstvo pa predstavlja tudi vedenje udeležencev v neformalnem izobraževanju, da ni zunanega dražljaja imenovanega »prisila«.

Uporabljene metode in okolje v neformalnem izobraževanju/učenju so razlog, ki poleg same motivacije udeleženca omogočajo velike edukativne učinke. Medtem ko formalno izobraževanje poteka večinoma v obliki pouka, imamo pri neformalnem izobraževanju/učenju možnosti udeležbe v različnih taborih, delavnicah vseh vrst, projektne delu, praktičnemu preizkušanju, mednarodnih izmenjavah, prostovoljni službi, mladinskih pobudah in drugih oblikah.

Možnosti učenja, ki jih ponuja mladinsko delo

V nadaljevanju Vam opisujemo pet najpogostejših oblik vključevanja v mladinsko delo, ki prinaša na področju neformalnega izobraževanja/učenja pomembne edukativne učinke; vključevanje v organizacijsko strukturo mladinskega centra, mednarodne mladinske izmenjave, prostovoljna služba, mladinske pobude in aktivna vloga v članskih društvih.

Metoda vključevanja mladih v organizacijsko strukturo mladinskega centra ima svoj izvor iz najstarejših evropskih mladinskih organizacij, saj se je izkazala kot ena najbolj uspešnih. Metoda je svoj največji uspeh doživela v tako imenovanih uličnih mladinskih centrih večjih mest, kjer so mlade v aktivnosti delovanja organizacije vključevali predvsem preventivno, v izogib negativnim vplivom iz ulice. Vključevanje poteka na treh nivojih: nivo 1 - udeleženci v programih in prostovoljci v projektih mladinskega centra; nivo 2 - vodenje projektov in uporabniki infrastrukture mladinskega centra in nivo 3 - vodstvo in programski delavci mladinskega centra. Poglejmo si tudi najpogostejše vzroke za vključevanje mladih: delo v mla-

dinskem centru prepoznajo kot pomembno pri razvoju njihovih kompetenc in s tem večanju lastne zaposljivosti; ob aktivnostih v mladinskem centru preprosto uživajo in postanejo del njihovega življenja; poistovetijo se s poslanstvom in cilji mladinskega centra, s čimer jim izvajanje aktivnosti postane v osebno zadovoljstvo in v vsebini aktivnosti, ki jih izvajajo, najdejo željo po oblikovanju svoje poklicne poti. Učni učinki za posameznika se povečujejo s prehodom na višjo raven, ne smemo pa zanemariti dejstva, da se hkrati sorazmerno povečuje tudi odgovornost njihovega dela.

Po Vodniku programa Mladi v akciji je **mladinska pobuda** projekt, ki ga vzpostavijo, oblikujejo in izpeljejo mladi sami. Mladim daje priložnost, da preko pobude preizkusijo svoje ideje, kar jim daje možnost, da so neposredno in aktivno vključeni v načrtovanje in izvajanje projektov. Sodelovanje v mladinskih pobudah je pomembna izkušnja neformalnega učenja. Učni učinki, ki jih mladi pridobijo skozi proces izvajanja mladinske pobude se razlikujejo glede na samo vsebino pobude. Najbolj značilna znanja, ki jih mladi pridobijo ob izvajanju pobud so predvsem organizacija dogodkov, projektno delo, delo v skupinah, medosebni odnosi in različne socialne veščine.

Mednarodne mladinske izmenjave. Potekajo kot srečanje skupin mladih iz več različnih držav, pri čemer ena izmed skupin prevzame vlogo gostiteljstva. Mladi poleg udeležbe pri organizaciji mladinske izmenjave dodano vrednost na področju učenja pridobijo z medkulturnim dialogom, ki ima pomemben vpliv predvsem za razvoj njihove osebnosti.

Prostovoljna služba. Prostovoljstvo ima velik pomen za skupnost, ker izboljšuje kakovost življenja v družbi; brani interese posameznikov in skupin, ki so ogroženi, prikrajšani, potisnjeni ob rob, izključeni; je ena od osnovnih poti odzivanja civilne družbe na potrebe v njej in ustvarja možnosti aktivnega delovanja državljanov v družbi in je bodisi samostojna ali dodatna dejavnost in dodana vrednost delovanju služb in institucij. Izvajanje prostovoljne službe poleg edukativnih učinkov (ki so vezani na vrsto prostovoljne službe) za posameznika predvsem pomeni tudi osebnostno rasti in negovanje vrednot ter eno izmed najbolj aktivnih oblik participacije pri reševanju družbenih vprašanj.

Aktivno vključevanje mladih v društva je ena izmed osnovnih oblik mladinskega dela, ki pa je najpogosteje ozko vezana na interes oziroma vsebino nastanka samega društva. Mladi z vključevanjem pridobivajo v dveh oblikah. Prva je vezana na znanje, ki ga razvijajo glede na vsebino društva (multimedijski klub razvija znanja in organizira dogodke iz področja multimedije,...), druga oblika se nanaša na razvijanje demokratičnih vrednot in mehanizmov. Mladi se v društvu največkrat prvič srečajo z razdeljevanjem vlog in odgovornosti, prevzemanjem funkcij, volitvami vodstva, organizacijsko strukturo in postavljanjem letnih programov. Vključevanje mladih v društva je torej še eden izmed pomembnih mehanizmov, kjer mladi pridobijo znanja na poti do svoje osamosvojitve.

Tadej Lebič
Celjski mladinski center

● AKTIVNOSTI MREŽE

MLADI AMBASADORJI MEDKULTURNEGA DIALOGA IN POLETNA ŠOLA KREATIVNOSTI

V sklopu projekta »Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga« so v Mladinskem centru Dravinjske doline v Slovenskih Konjicah zaposleni, s pomočjo evropskih in konjiških prostovoljcev za poletje 2009, pripravili program Poletne šole kreativnosti za mlade. Namen šole je bilo vzpodbujanje kreativnosti, ustvarjalnosti in predvsem zavedanje tujih, različnih in zanimivih kultur med otroki in mladostniki. Posebnost poletne šole je bilo neformalno in hkrati zabavno in sproščeno učenje angleškega jezika, saj je šola potekala v angleškem jeziku, in učenje o drugih deželah in njihovih kulturah, ki so jih predstavljali evropski prostovoljci. Prav tako pa so velik poudarek Poletne šole kreativnosti namenili prostovoljnim aktivnostim in povečani mobilnosti mladih, kot načina spoznavanja raznolikosti kultur in večjezičnosti, z aktivnim vključevanjem mladih, v sklopu katerih so si mladi pridobili dragocene osebne izkušnje in predstavo o tujih kulturah, jih na podlagi tega lažje razumeli in udeležali medkulturni dialog v družbi.

V Poletni šoli kreativnosti so bili trije dnevi v tednu, sredo, četrtek in petek, namenjeni medkulturnemu druženju in predstavitvi naših evropskih prostovoljcev. Vsak teden je bila predstavljena druga država, njene značilnosti in tradicija.

Ob sredah so otroci spoznavali različne in zanimive medkulturne misli, ki so jih na tla zapisali s kredami različnih barv. Tako je čez nekaj ur, pred Kulturnim domom v Slovenskih Konjicah, nastal pisan mozaik različnih besed in sloganov v angleščini, španščini, ruščini, makedonščini in še kateri jezik bi se našel. Otroci, radovedni kot so, so želeli seveda prevode v vseh jezikih. To pa je bila naloga naših evropskih prostovoljcev. Ob četrtkih je prišla na vrsto predstavitev posameznih držav prostovoljcev, kjer so se predstavile države Makedonija, Anglija, Danska, Estonija in Rusija. Otroci in mladostniki so dobili nov in svež vpogled v vsako državo posebej in lahko so se vživeli v njene značilnosti. Seveda pa je njihovo znanje na koncu tedna preverjal »gospod kviz«. Ob petkih je bil dan medkulturnega dialoga, kjer se je predstavljala tradicionalna kuhinja predstavljenih držav, sledila pa je tudi kulinarčna pogostitev. Otroci so lahko ob tradicionalni glasbi države tudi zaplesali in zapeli.

Za zanimivejšo predstavitev kultur so animatorji povabili k sodelovanju še Anušo Pisanec, ki je predstavila Afriko. Otroci so risali, izdelovali afriške maske, si ogledali znamenite popotniške slike iz Afrike in njene značilnosti, v ozadju pa jih je ves čas spremljala afriška glasba. Zadnji teden pa je bila predstavljena Indija in njene značilnosti. Otroci so tokrat poslikavali pisane rutke, si naredili indijska pokrivala in si pogledali nekaj slik. Ob petkih je prišla na vrsto še glasbena delavnica, kjer so izdelovali svoja glasbila, igrali na pravi afriški boben in peli ob zvokih kitare.

Med mladimi je danes zelo pomembno spoznavanje kultur drugih, spodbujanje sožitja različnih kultur, občutek skupnosti in strpnosti, vzajemnega spoštovanja in razumevanja drug

drugega. Poletna šola kreativnosti pa je otrokom in mladostnikom približala ravno slednje.

Da je poletna šola tako uspela, se moramo zahvaliti zavzetim animatorkam, animatorjem, prostovoljcem in prostovoljkam poletne šole: Karmen Kukovič, Almi Udvinčič, Mateji Zupančič, Maji Kvas Gorjanc, Nataši Brezovšček, Klemenu in Gašperju Balanču, Sebastijanu Starcu, Martinu Merniku, Ani Gorinšek, Nini Tomažin, Viktorju Kolarju, Katji Jesih, Sašu Sevšku, Blažki Žerak, Anuši Pisanec, Alexandru Popovu, Mariji Peon Espina, Kirillu Durandinu, Lotte Jensen, Ljubču Miskarovskemu, Joe Llodju, Eleni Popovi in Sophie Sullivan.

Maja Kvas Gorjanc (MCDD)

KOLOFON

Naziv časopisa: Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga
Uredniški odbor: Špela Božinovič (novice@mc-celje.si); Sonja Majcen (info.pentlja@mc-celje.si); Maja Kvas Gorjanc (maja.kvas@mcdd.si); Tadej Lebič (programski@mc-celje.si)
Izdajatelj: Mreža za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur
Za izdajatelja: Primož Brvar, Celjski mladinski center

Št.1, leto 09

Članice se zavezujejo k maksimalni skrbi za zasebnost vseh podatkov. Osebnostne podatke uporabnikov bodo članice varovale v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov.

Oblikovanje: S. Lazič
Tisk: Mtis d.o.o., Celje
Naklada: 5000 izvodov
ISSN: ISSN 1855-8062

Pravna nota:

Vsebine, ki so pred vami, so pripravile organizacije, članice Mreže za medkulturni dialog in razumevanje drugih kultur (v nadaljevanju članice) posebej za objavo časopisa Mladi ambasadorji medkulturnega dialoga (v nadaljevanju časopis). Članice bodo pri urejanju časopisa skušale zagotavljati sprotne in točne podatke, vsebovane v časopisu. Članice si pridržujejo pravico, da kadarkoli spremenijo vsebino svojega časopisa, na kakršenkoli način, ne glede na razlog in brez predhodnega opozorila. Niti članice niti katera koli druga pravna ali fizična oseba, ki je sodelovala pri nastanku in izdelavi časopisa, ne odgovarja za morebitno škodo, ki bi izhajala iz dostopa časopisa in uporabe ali nezmožnosti uporabe informacij časopisa ali za kakršnekoli napake ali pomanjkljivosti v njihovi vsebini. Objavljene vsebine nimajo značaja uradnega dokumenta, razen kadar je to posebej navedeno. Varstvo podatkov članice zavezuje, da bodo spoštovala zasebnost uporabnikov in njihovih podatkov ne bodo posredovale tretjim osebam brez privolitve uporabnikov.

»Operacijo delno financira Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada ter Ministrstvo za šolstvo in šport. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa razvoja človeških virov za obdobje 2007-2013, razvojne prioritete: »Razvoj človeških virov in vseživljenjskega učenja«; prednostne usmeritve »Izboljšanje kakovosti in učinkovitosti sistema izobraževanja in usposabljanja.«

MNENJA MLADIH

Povprašali smo mlade o tem, kakšne priložnosti imajo mladi v Sloveniji, ko govorimo o mednarodni mobilnosti mladih in kaj njim osebno pomeni medkulturni dialog?

URH RUČIGAJ

“Zdi se mi, da se mednarodna mobilnost v Sloveniji šele razvija. Okej, imamo nekaj mednarodnih izmenjav v času osnovne šole ter študentske izmenjave. Mednarodne izmenjave v osnovnih šolah so šele na začetku razvijanja in zaenkrat so to le dogovori med slovenskimi učitelji in njihovimi tujimi kolegi. Če se za osnovnošolstvo sprejema toliko reform, bi se lahko uredila tudi ta tematika. Isto velja tudi za srednje šole, saj za srednješolce izmenjave sploh ne obstajajo ali pa jih je zelo malo. Nasprotno od tega pa se v srednjih šolah organizirajo večdnevne ekskurzije v tujino, kar je dobro, ker srednješolce spodbudi k razmišljanju o tujini. Študentske izmenjave so v tem času edina prava mobilnost mladih, ker so - sploh z bolonjskim študijem, edina prava možnost za mednarodno mobilnost mladih.

Zame je medkulturni dialog srečevanje različnih držav in njihovih pripadnikov v določenih dogodkih. Za mlajše so mednarodne izmenjave, za starejše zaposlene ljudi pa mednarodni projekti.”

SARA FILIPOVIČ

“V Sloveniji imajo mladi kar nekaj možnosti za izmenjavo. Sama sem še vedno študentka in nam najbolj znan program za izmenjavo je Erasmus, ki spada v skupino programov, pod skupnim imenom - program vseživljenjskega učenja (Lifelong learning programme LLP), kamor sodijo še Leonardo da Vinci, Grundtvig, Comenius. Za izvajanje le-teh programov v Sloveniji skrbi Center za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja (CMEPIUS). Ti programi seveda niso namenjeni zgolj študentom. Na spletni strani CMEPIUS-a lahko najdemo vse potrebne informacije o programih, ki jih izvajajo, o štipendijah, razpisih. Študentom so informacije o programih, v katere se lahko vključijo tekom študija, na vo-

ljo tudi na spletni strani Univerze v Ljubljani, prav tako razpisi za štipendije. Možnosti za sofinanciranje izobraževanja v tujini lahko iščemo prav tako na razpisih, ki jih razpisuje Javni sklad RS za razvoj kadrov in štipendij. To sta le 2, verjetno najbolj znani možnosti. Obstaja pa še vrsta drugih razpisov, ki so namenjeni sofinanciranju izobraževanja v tujini in ponudba tujih štipendij. Kar nekaj znancev in prijateljev je odšlo na izmenjavo, sama žal nisem. Večina je bila zelo zadovoljna. Vrnili so se z novimi izkušnjami, poznanstvi, mnogo se jih je celo naučilo jezika države, v kateri so bili na izmenjavi. Včasih je problem v lokaciji izvajanja izmenjave. Študent ima morda željo oditi na izmenjavo v kraj, kjer njegova fakulteta nima sklenjene pogodbe o sodelovanju s tamkajšnjo fakulteto. Nekaj takih problemov sem opazila med študenti na fakulteti, kjer sem opravljala študij. Da, možnosti so omejene. Kljub temu obstajajo še druge poti, če je želja dovolj velika.

Poznam primer, ko je ena od prijateljic s pomočjo dogovarjanja s profesorji matične fakultete in fakultete, na kateri je želela izvajati izmenjavo, ta problem uspešno rešila. Skratka na voljo imamo lepo paleto možnosti. Medkulturni dialog zame pomeni komunikacijo med ljudmi, ki prihajajo iz različnega kulturnega, geografskega, religioznega, jezikovnega, socialnega okolja. Komunikacija naj bi pripomogla k boljšemu razumevanju drugih kultur, k boljšim odnosom, k strpnosti, fleksibilnosti pri odnosih, k iskanju skupnih točk, na katerih bi gradili temelje prijateljstva in sodelovanja, spoštovali drugačnost ter drugačnim pustili, da ohranjajo svojo drugačnost in se pri vsem tem zavedali lastne drugačnosti.”

TJAŠA PIKL

“Mislim, da imamo mladi dosti priložnosti, kar se tiče mednarodne mobilnosti. Dobro organizirana se mi zdi izmenjava študentov, posebej sedaj, ko imamo poenoten sistem študija (bolonjski sistem) in nam študiranje v tujini omogoča tudi prenos kreditnih točk na fakulteto v Sloveniji.

Medkulturni dialog zame pomeni sodelovanje med dvema različnima kulturama. Spoznavanje navad in običajev različnih kultur, ter načina življenja zmanjšuje predsodke in v nekaterih primerih tudi nestrpnost, ki jih imamo do drugih kultur.”

ALEX WIRTH

“Mladi imamo v Sloveniji veliko priložnosti, kar se tiče mobilnosti. Schengensko območje obsega skoraj celotno Evropo in relativno poceni karte nizkocenovnih prevoznikov omogočajo mladim skoraj neomejeno mobilnost.

Potovanja, in s tem širjenje obzorij, spodbujajo tudi šole, mladinski centri, EU in še bi lahko naštevali.

Medkulturni dialog zame pomeni izvrševanje gesla Evropske unije “združeni v raznolikosti”. Pomeni spoštovanje in spoznavanje kultur, hkrati pa onemogoča predsodke.”

ALJA GAJŠEK

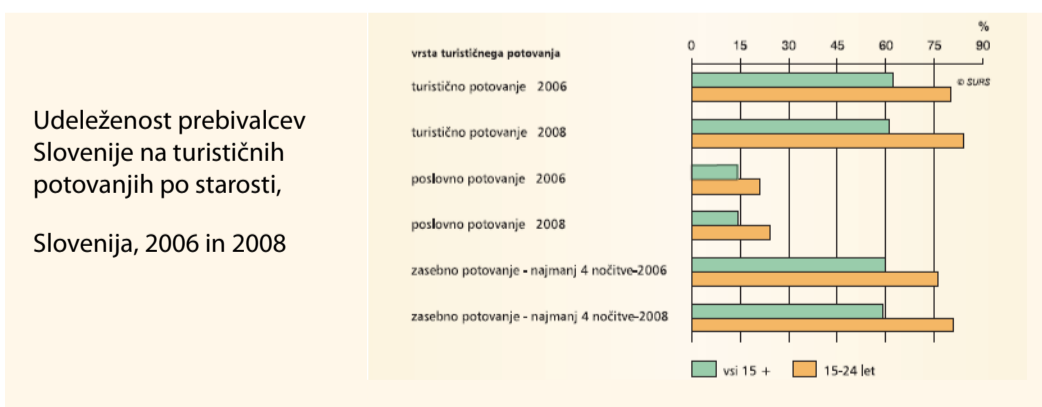

“Za mednarodno mobilnost mladih je v Sloveniji odlično poskrbljeno. Erasmus izmenjave kotirajo visoko na listi želja vsakega študenta. Javna agencija RS za razvoj kadrov in štipendije Ad Futura ponuja vrsto priložnosti za študij v tujini. In tukaj je še Erasmus za mlade podjetnike, ki bo z izmenjavami začel naslednje leto. Samostojnost, iznajdljivost, sožitje, toleranca je le nekaj vrednot, ki jih mladi pridobijo s študijem ali prakso v tujini. Po podatkih Evropske komisije naj bi bilo v vsakem trenutku po Evropi milijon študentov na Erasmus izmenjavi, kar je odlična popotnica medkulturnemu dialogu.

Medkulturni dialog je zame komunikacija med različnimi kulturnimi, narodnostnimi, religioznimi, ... skupinami, in je pravzaprav šele prvi korak do tolerance. Po mojem mnenju se bomo v Sloveniji, glede na dosedanje razmere, težko naučili medkulturnega dialoga, saj ga dostikrat tudi izobraženi ljudje ne razumejo. Zato pa je potrebno iti v svet, se izobraževati, spoznavati druge kulture in jih sprejeti. In programi mednarodne mobilnosti so odlična priložnost za to.”

● STATISTIČNO OKNO

TURISTIČNA POTOVANJA MLADIH PREBIVALCEV SLOVENIJE

Vir: SURS, Ankete o turističnih potovanjih domačega prebivalstva

Po rezultatih Ankete o turističnih potovanjih domačega prebivalstva se je leta 2008 okoli 1.070.000 ali 61 % prebivalcev Slovenije, starih 15+ (turisti), udeležilo turističnega potovanja: samo poslovnega ali samo daljšega zasebnega potovanja (vsaj 4 zaporedne prenočitve) ali pa obeh. 250.000 ali 14 % prebivalcev je odpotovalo na poslovno potovanje.

Okoli 1.037.000 ali 59 % prebivalcev Slovenije je leta 2008 odšlo na daljše zasebno potovanje. Med moškimi je bilo turistov 64 %, med ženskami pa 58 %.

Delež turistov je bil največji med prebivalci, stari 15-24 let (84 %), najmanjši pa med prebivalci, stari 65 let in več (31 %).

Medtem ko se je med mladimi (15-24 let) prebivalci od leta 2006 do leta 2008 delež tistih, ki so odšli na zasebno potovanje z najmanj 4 zaporednimi nočitvami, povečal za 5 odstotnih točk, se je v drugih starostnih razredih (25-44, 45-64 in 65+) ta delež zmanjšal.

Po anketnih podatkih se v letu 2008 41 % prebivalcev Slovenije, starih 15+, ni odpravilo na nobeno daljše zasebno potovanje. 41 % zaradi finančnih razlogov, 20 % zaradi zdravstvenih težav, 19 % zaradi pomanjkanja prostega časa, 15 % jih ni čutilo potrebe, da bi zapuščali svoj dom, 3 % pa jih je odhajalo le na krajša potovanja /počitnice ali na enodnevne izlete. Mladi prebivalci, stari 15-24 let, ki niso odšli na nobeno daljše zasebno potovanje, so kot vzrok za to navedli večinoma pomanjkanje prostega časa, prebivalci v starostnih skupinah 25-44 ter 45-64 let se niso odločili za tako potovanje zaradi finančnih razlogov, prebivalci, stari 65 ali več, pa zaradi zdravstvenih razlogov.